

Αλλότρια Εμπόδια και Ασφαλείς Παρακάμψεις (Α΄ Μέρος)

Κατά περιόδους **οι πολίτες γίνονται μάρτυρες των διεκδικήσεων των απασχολούμενων με τον πρωτογενή τομέα**, όχι μόνο από πλευράς παρατηρητή, αλλά και ως μάρτυρες με την έννοια του βασανισμού, λόγω των παράπλευρων επιπτώσεων που υφίστανται. Αυτό συμβαίνει **όταν μεγάλα τμήματα των απασχολούμενων στον εν λόγω τομέα διεκδικούν την ικανοποίηση αιτημάτων τους με τρόπο που δυσκολεύει ή και παραλύει τις δραστηριότητες άλλων ομάδων πολιτών**. Πιο συγκεκριμένα, **θέτουν ως εμπόδια τα μηχανήματα της εργασίας τους - λόγω του όγκου τους- και αποκλείουν τις οδούς** που εξυπηρετούν τις ανάγκες τροφοδοσίας, μετακινήσεων και επικοινωνίας του συνόλου του πληθυσμού της χώρας μας.

Οι συνέπειες αυτής της πρακτικής είναι λίγο ως πολύ, γνωστές βιωματικά, σε όλους όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και εκτός αυτής. Φυσικά, αυτές οι καταστάσεις είναι εύλογο να προκαλούν **δυσарέσκεια ή να φέρνουν σε αμηχανία μεγάλο μέρος του οικείου πληθυσμού**. Υπό αυτές τις συνθήκες **αναπτύσσεται μηχανικά, μια ροπή της κοινής γνώμης προς αναζήτηση των ενόχων** και ικανοποίηση του αισθήματος δικαίου με την απόδοση ευθυνών σε αποδιοπομπαίους τράγους. Γι' αυτό άλλωστε **οι σχολιαστές των ΜΜΕ και οι εν γένει πρωταγωνιστές των αντιμαχόμενων πλευρών, έχουν εξαντλήσει υπέρμετρα τις παραμέτρους του θέματος**, χωρίς να προκύπτει κάποια ξεκάθαρη διαπίστωση.

Όλοι έχουν δίκιο, όλοι φταίνε, και κανένας δεν πληρώνει για τις όποιες φυσικές ή ηθικές βλάβες σ' αυτούς που βρέθηκαν ανάμεσα στα διασταυρούμενα πυρά, ενώ δεν είχαν καμία σχέση με τη διαμάχη. **Αν και εδώ τελειώνει συνήθως, η ενασχόληση με το γεγονός** που περνάει πλέον στην ιστορία, **αξίζει να το εξετάσουμε λίγο περισσότερο, για να μας αποκαλύψει τα βαθύτερα μηνύματα** που κομίζουν οι κύριες ενέργειες των αντιμαχομένων. **Μηνύματα που πληροφορούν για την κατάσταση του ανθρώπου** ως μέλους της κοινωνίας, της ίδιας της κοινωνίας, αλλά και της δημοκρατίας που υπηρετεί την κοινωνία και τα μέλη της.

Δυο είναι τα πιο αντιπροσωπευτικά ενεργήματα των αντιμαχομένων, ήτοι των διαμαρτυρόμενων του πρωτογενή τομέα και των κρατικών λειτουργιών που καλούνται να διαχειριστούν ή να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της διαμαρτυρίας. Η μια παράταξη προβαίνει στον πλήρη ή μερικό **αποκλεισμό εθνικών οδών** με τη χρήση των μηχανημάτων εργασίας ως εμποδίων. Η άλλη παράταξη περιορίζεται στη διαχείριση των επιπτώσεων, με τον **καθορισμό παρακάμψεων των κινουμένων οχημάτων** επί των εθνικών οδών **για λόγους ασφαλείας**.

Οι δε κινούμενοι επί των εθνικών οδών υπόκεινται σε βλάβη πρωτίτως εξαιτίας των αποκλεισμών των δρόμων από τα αλλότρια προς σ' αυτούς **εμπόδια**. Αλλά και **δευτερευόντως εξαιτίας των παρακάμψεων** στις οποίες οδηγούνται υποχρεωτικά, και **οι οποίες όχι μόνο δεν μειώνουν τη βλάβη**, αντιθέτως τις περισσότερες φορές, **την επιτείνουν** προκειμένου να τηρηθούν οι κανόνες ασφαλείας των οδικών κινήσεων. **Και στις δυο περιπτώσεις, αυτοί που δεν τους αφορά η διαμάχη γίνονται αποδέκτες των ενεργημάτων** των αντιμαχομένων, οι οποίοι είτε επιδιώκουν είτε ανέχονται την προκαλούμενη βλάβη του τρίτου μέρους.

Το γεγονός αυτό αναδεικνύει το **παράδοξο της υποθέσεως** καθόσον σε μια απλή διαμάχη δεν υφίσταται τρίτο μέρος. Ο ένας αντιμαχόμενος προσβάλλει άμεσα τον άλλο που με τη σειρά του διαχειρίζεται ή αντιμετωπίζει την προσβολή. Στην εξεταζόμενη περίπτωση συμβαίνει κάτι διαφορετικό, **το τρίτο μέρος προσβάλλεται άμεσα από τον έναν αντιμαχόμενο προκειμένου να προσβληθεί έμμεσα ο έτερος. Ο δε έτερος αντιμαχόμενος, αν και είναι υποχρέωσή του δεν προστατεύει το τρίτο μέρος από την άμεση προσβολή που δέχεται, αλλά ασχολείται με ένα τμήμα των επιπτώσεων της προσβολής, χωρίς να εμποδίζει ή να σταματά άμεσα αυτή.**

Ίσως από τακτική ή στρατηγική άποψη αυτός ο **τρόπος διεξαγωγής της διαμάχης** να αποτελεί ξεχωριστή και αποδεκτή περίπτωση, δεν παύει όμως να **παραβιάζει ή να παραβλέπει βασικές αρχές της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της δημοκρατίας.** Σε μια ευνομούμενη πολιτεία **δεν είναι δίκαιο** σε μια διαμάχη, να **πλήττεται κάποιος που δεν φταίει** και μάλιστα ηθελημένα και άμεσα. **Η ελευθερία** από την άλλη, **δεν παρέχει** στους διεκδικητές δίκαιων αιτημάτων **λευκή επιταγή ασυδοσίας**, εις βάρος της ελευθερίας των άλλων. Τέλος, **δεν θεωρείται υγιής μια δημοκρατία όταν το κράτος δεν προστατεύει τους πολίτες του**, από την εμφανή βλάβη που τους προκαλούν οι ενέργειες μιας άλλης ομάδας που βρίσκεται σε διαμάχη με το κράτος.

Αυτού του τύπου η διαμάχη δεν είναι η μοναδική στην οποία εμπλέκεται ο άνθρωπος μεμονωμένα ή ως μέλος ομάδων – συνόλων στα οποία ανήκει, καθώς υπάρχουν **πολλών ειδών διαμάχες με πλείστα διαφορετικά πεδία αντιπαράθεσεων.** Διαμάχες τις οποίες πυροδοτεί με πολύ μεγάλη ευκολία ο σύγχρονος άνθρωπος, επιδιώκοντας την παραβίαση ή την παράβλεψη βασικών αρχών υγιούς συνύπαρξης, υπέρ του ιδίου συμφέροντος. Πρόκειται για μια άλλη ισχυρή ένδειξη ότι είτε **τα άτομα**, είτε **η κοινωνία**, είτε **η πολιτεία ως δημοκρατία**, είτε **συνδυασμοί αυτών**, είτε και όλα μαζί **δεν ενεργούν - λειτουργούν ορθά.** Κι αν η κατάστασή τους είναι προβληματική ώστε να οδηγήσει σε διαμάχες, τότε **ούτε και σε μια εν εξελίξει διαμάχη δεν θα είναι σε θέση να ενεργήσουν - λειτουργήσουν ορθά.**

Η ορθότητα ενεργειών και λειτουργιών είναι συνυφασμένη με την ποιότητα τόσο της δημοκρατίας, όσο και της κοινωνίας που εξαρτώνται με τη σειρά τους κατά ένα μεγάλο ποσοστό, από την ποιότητα των μελών τους. **Αν οι άνθρωποι ως μέλη της κοινωνίας και της πολιτείας δεν έχουν** καταστεί υγιείς προσωπικότητες, τότε **ούτε αυτοί ούτε οι ομάδες – σύνολα στα οποία ανήκουν, θα μπορούν να αποφεύγουν τις διαμάχες** ή να ενεργούν – λειτουργούν ορθά όταν θα βρεθούν εν μέσω διαμάχης. Για να καταστούν υγιείς προσωπικότητες **δεν είναι αρκετή μόνο η απόκτηση γνώσεων και επιτηδειοτήτων**, αλλά **χρειάζεται ο άνθρωπος να μάθει να είναι άνθρωπος**, και αυτό **δια της Ολιστικής Παιδείας.**

Αυτή την παιδεία παραμελήσαμε και αγνοήσαμε, και φτάσαμε να **μεταχειριζόμαστε όλο και συχνότερα τις ασφαλείς παρακάμψεις**, καθώς τα **αλλότρια εμπόδια στην πορεία της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου βαίνουν αυξανόμενα.** Τι θα συμβεί άραγε όταν κάποια στιγμή οι **ασφαλείς παρακάμψεις εξαπληθούν;** (Συνέχεια στο Β΄ Μέρος)

Στέλιος Κάλφας
28 Ιανουαρίου 2026